

Než se rozhodnu pro střední školu

Deset kroků před rozhodnutím

Cest, jak si vybrat studium ve střední škole, je mnoho. Každý na to jde jinak, ale všichni potřebují dostatek spolehlivých informací, čas, aby je vyhodnotil, ale i podporu svých blízkých. Tady je „desatero“, které ti může rozhodování usnadnit.

Krok 1. Zamysli se nad sebou – kdo jsi, co očekáváš, co umíš i co ti nejde

Všechno začíná u tebe. Najdi si pro sebe čas a objevuj svoje **přednosti**, schopnosti, vlohy, zájmy, očekávání, ale i svoje nedostatky a **slabá místa**. Pak je porovnej s požadavky pro studium i povolání. Nezapomeň na svůj zdravotní stav, který může někdy výběr ovlivnit. Všechno si zapisuj, např. formou myšlenkové mapy.

Přemýšlej o svých **studijních výsledcích**, jak přistupuješ k učení, jak si poradíš, když něčemu nerozumíš, jestli tě víc baví praktická činnost, hledej příčiny svých potíží při učení, ale i řešení, co se s tím dá dělat. Všechno je možné změnit, ale jen když to opravdu chceš a uděláš pro to maximum.

Krok 2. Promluv si o svých záměrech s nejbližšími

O svých studijních nebo profesních plánech promluv s někým, **komu důvěřuješ**. Mohou to být rodiče, příbuzní, kamarádi, učitelé, výchovný poradce, kariérový poradce mimo školu. Ptej se, co si o tom myslí, co ti k tomu mohou říct. Jejich **názor** může být jiný než tvůj, ale získáš cennou zpětnou vazbu a podněty k přemýšlení, co podniknout nebo udělat jinak, aby se tvůj sen splnil.

Krok 3. Vytvoř si seznam zajímavých oborů

Zapisuj si obory, které tě něčím osloví. Jestli tě zajímá nějaké celé odvětví/zaměření, podívej se na nabídku jak maturitních oborů, tak s vyučením. Taky potřebuješ **o oborech něco vědět** - co se naučíš a co tě čeká po škole.

Dá se postupovat i **vylučovací metodou**, kdy ze vzdělávacích možností vyřazuješ obory, které tě z nějakého důvodu odrazují, nic ti neříkají nebo je rozhodně odmítáš. Soupis zajímavých oborů ti poslouží jako základní materiál k posouzení „co chci a co mohu, co by za to stálo“. Pak můžeš hledat školy, které tyto obory vyučují, co zajímavého nabízejí.

[Podívej, tolik oborů ...](#)

Krok 4. Povolání – co bys dělal/a, kdybys byl/a

Pozoruj lidi kolem sebe - kdo co dělá, kde to dělá, ale také jak to dělá. Všiměj si detailů – kromě vlastní pracovní činnosti i prostředí, pomůcek, způsobu práce a srovnávej. Je ti z toho něco blízké? Zajímalo by tě to? Je to mimo tvůj zájem?

Popisy jednotlivých povolání získáš na stránkách Národní soustavy povolání www.nsp.cz. Mysli přitom jen na sebe a přemýšlej, jestli požadované vzdělání a dovednosti u povolání, které tě zaujme, odpovídají tvým schopnostem a možnostem.

Inspiruj se **filmovými ukázkami** vybraných povolání...

[Ukázky povolání](#)

Krok 5. Bez informací o školách se nepohneš z místa

Jestli chceš maturitu nebo se vyučit, už asi tušíš. Problém bývá ve výběru konkrétního oboru, ale i školy. **Škol je hodně, ale která je ta pravá**, že? Uvědom si, co od školy očekáváš, jak chceš, aby tě připravila pro život a porovnej nabídky různých škol. Tvůj výběr by se neměl omezovat jen na tu nejbližší školu, ale na tu pro tebe nejlepší.

U vybraných škol si přehledně popiš **výhody a nevýhody** (např. jak to bude s dojížděním, nebo bude třeba internátní bydlení, jestli je výše školného pro tvé rodiče finančně únosná...). Taky se podívej na podmínky k přijetí - přijímačky, zájem o obor a školu zjistíš z údajů o přihlášených a přijatých uchazečů v minulém roce.

[Středních škol je dost, jen si vybrat](#)

Krok 6. Jdi se podívat do škol

Dny otevřených dveří jsou jedinečnou příležitostí, jak se seznámit se školním prostředím, učiteli a podmínkami studia. Připrav si otázky a ptej se na všechno, co tě zajímá – např. na způsob výuky, kde probíhá odborná praxe a výcvik, jaké mimoškolní aktivity pořádají, jak škola řeší různé problémy, jak je to s absolventy této školy. Taková návštěva školy působit i motivačně, třeba zjistíš, že musíš v učení pořádně přidat, aby ses tam dostal/a. **Termíny** otevřených dveří najdeš na kartách škol v červené sekci „Kam na školu“ tohoto portálu.

Podívej se do **více škol**, abys mohl/a zhodnotit a porovnat, jak ti vyhovuje třeba velikost školy, atmosféra, jednání pedagogů apod. Někdy může rozhodnout i to, že je škola umístěna v příjemném prostředí nebo jde o menší školu spíš rodinného typu.

Krok 7. Sežeň reference o škole

Vizitkou škol jsou jejich **webové stránky**, ze kterých také něco vyčteš. Jsou aktuální a plné informací? Dávají prostor pro prezentaci i svým žákům a žákyním?

Poznat **kvalitu školy** jen tak od oka a podle svých pocitů moc dobře nejde. A samozřejmě také záleží na tom, co od školy očekáváš, co hodnotíš. Školy však pravidelně kontroluje Česká školní inspekce. Odkaz na jejich zprávy o zjištěném stavu najdeš na kartě každé školy v tomto portálu. Můžeš tak porovnat svůj dojem s tím, jak se prezentuje škola, ale i jak je hodnocena inspektory.

Pobav se o škole s jejími současnými žáky a žákyněmi třeba na **burze středních škol** nebo jiné akci. I jejich pohled může být zajímavý.

Krok 8. Kariérové poradenství je službou pro tebe

Pokud váháš ve svém výběru vzdělávání, obrať se na **odborníky ve škole nebo mimo ni**. Ptej se na všechno, co potřebuješ vědět, nebo ti není jasné.

Můžeš kontaktovat např.:

- třídního učitele, výchovného poradce nebo i jiného učitele, kterému důvěřuješ,
- informační a poradenské středisko úřadu práce v tvém regionu (adresu najdeš na [Úřadu práce](#)),
- nebo nás

Krok 9. Připrav se na přijímačky

Šťěstí přeje připraveným. Pokud se chystáš do maturitního oboru, tak jistě víš o **povinné jednotné zkoušce** z českého jazyka a matematiky při přijímačkách (podrobně se o nich píše v článku „Hlásím se do maturitního oboru“). Testy připravuje **CERMAT** – Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání a na jeho webových stránkách jsou k dispozici testy z minulých let. Určitě stojí za to se s nimi seznámit a vyzkoušet je: <https://prijimacky.cermat.cz/>

Některé střední školy pořádají za určitý poplatek tzv. **přijímačky nanečisto**. Při nich si také ověříš své znalosti, získáš obratnost při řešení mnohdy pro tebe zatím nezvyklých úkolů. Nabídky kurzů inzerují školy na svých webech a v médiích. Kromě toho existuje i široká nabídka soukromých společností nabízející přípravné kurzy, zkoušky nanečisto, testy či online přípravu.

Krok 10. Pedagogicko-psychologická poradna

Máš docela vážné **problémy s učením** a nevíš, co s tím? To už může být práce pro odborníky, proto se obrať na psychology. Vyšetří tě, navrhnou řešení na míru, poskytnou metodickou pomoc a doporučí i vzdělávací cestu.

Návštěvu poradny neodkládej, čím dřív to začneš řešit, tím lépe pro tebe.

[Potřebuješ kontakt na nejbližší poradnu?](#)